

Seat No. : _____

AE-142

April-2015

T.Y.B.A., Annual Pattern

P-VIII : Sanskrit

(Logic, Kautilya, Arthshastra)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

१. नीयेनामांथी गमे ते ऋषि समजावो : १०
1. Explain any **three** of the following : 10
- (1) चक्षुर्मात्र ग्राह्यो गुणो रूपम् ।
- (2) रूपादि चतुष्टयं पृथिव्यां पाकजम् अनित्यं च ।
- (3) असाधारणं कारणं करणम् ।
- (4) इन्द्रियार्थसन्निकर्षजन्यं ज्ञानं प्रत्यक्षम् ।
- (5) आप्तवाक्यं शब्दः ।
२. (अ) वैशेषिक दर्शनना गमे ते पांच पदार्थोने सविस्तर समजावो. १३
2. (A) Explain in detail any five पदार्थाः of वैशेषिकदर्शन. 13
- अथवा/OR**
- तर्कसंग्रहना आधारे गमे ते पांच द्रव्योने सविस्तर समजावो.
- Explain in detail any five द्रव्याणि based on तर्कसङ्ग्रह.
- (ब) नीयेनामांथी गमे ते ऋषि विशे टूकनोध लभो : १२
- (B) Write short notes on any **two** of the following : 12
- (1) त्रिविधं कारणम् ।
- (2) परार्थानुमानम् ।
- (3) सव्यभिचार हेत्वाभासः ।
- (4) उपमानप्रमाणम् ।

3. नीयेनामांथी गभे ते भे समज्ञावो : १०
3. Explain any **two** of the following : 10
- (1) शुश्रूषाश्रवणग्रहणधारण विज्ञानोहापोहतत्त्वाभिनवेशाः गुणाः ।
- (2) सन्धिविग्रहासनयान द्वैधीभावाः षाड्गुण्यमित्याचार्याः ।
- (3) शमव्यायामौ योगक्षेमयोर्योनिः ।
- (4) अप्रतिकार्यासन्नव्यसनो वा ज्यायानपि संश्रयते ।
४. कौटिल्यना अर्थशास्त्रनुं विषयवस्तु जज्ञावो. १३
4. Write about the content of the अर्थशास्त्र of कौटिल्य. 13
- अथवा/OR**
- अर्थशास्त्रना ग्रन्थकर्तृत्वनो प्रश्न यर्यो.
- Discuss about the authorship of अर्थशास्त्र.
५. नीयेनामांथी गभे ते भे विशे टूंकनोंध लधो : १२
5. Write short notes on any **two** of the following : 12
- (1) शक्तिस्त्रिविधा ।
- (2) उत्साहगुणाः ।
- (3) दैव-मानुषं कर्म ।
- (4) दण्डोपनत – कोशोपनत – दैशोपनत सन्धयः ।